
OBSAH

Předmluva	7
Tematické okruhy (česky)	9
Tematické okruhy (německy)	11
Uspořádání slovníku	13
Seznam použitých zkratk a regionálních značek	14
Slovník A – Z	15
Seznam vybraných zkratk z oblasti německé veřejné správy	525
Použitá literatura	541

Velký německo-český slovník pro veřejnou správu

Tematické okruhy

1. Všeobecné právní pojmy

(význam práva, součásti práva, prameny práva, legislativní činnost, pořad práva, základní pojmy státovědy a správní vědy, názvy úřadů a úřední označení)

2. Formy a principy jednání vlády a správní činnosti

[organizační struktura a funkcionální organizace (organizace procesů), komunikační struktury a struktury rozhodování, kontrola správní činnosti, styly správy]

3. Pojmy z běžné (každodenní) činnosti veřejné správy a správní kultury

(hovorové pojmy z oblasti pracovních postupů a kancelářské kultury, pojmy neformální správní činnosti a nepsané normy; korupce)

4. Státní a ústavní právo

[veřejné úkoly, základní pojmy finanční správy, veřejný sektor, vnitrostátní ústavní právo, základy evropského práva, Evropská unie, spolkové státní zřízení (federalismus), politické propojení mezi EU, Spolkem, spolkovými zeměmi a územními správními celky]

5. Občanské právo (základní struktura)

(obecná část, obecné závazkové právo, věcné právo)

6. Obecná část správního práva

(základy správního práva, základní pojmy správního práva, správní činnost, správní akt, další formy jednání, správní řízení a výkon správního rozhodnutí, přímá a nepřímá státní správa, organizace správy)

7. Zvláštní část správního práva

Komunální právo – místní (obecní) samospráva – finanční hospodaření územních samosprávných celků (ÚSC)

[kompetence, působnosti, obecní orgány/okresní orgány, dělba pravomocí, právo vydávat vyhlášky, dozor; rozpočtová vyhláška, rozpočet, správní rozpočet, kapitálový (majetkový) rozpočet, účetnictví, rozpočtové určení daní, daně a dávky, agenda pokladny, vlastní podniky územních samosprávných celků]

Policejní a pořádkové právo

(veřejná bezpečnost a pořádek, pořádkové orgány; prevence, odvrácení nebezpečí; zvláštní pořádkové orgány; policejní právo; cizinecké právo)

Hospodářské správní právo

(právo a uspořádání hospodářství, hospodářské právo a hospodářská politika, hospodářská statistika, stát a ekonomika, evropské hospodářské právo, hospodářská správa Spolku/spolkových zemí, živnostenské právo)

Stavební právo

[veřejné stavební právo, plánování staveb, územní plánování sídelních útvarů, technická příprava území pro výstavbu, stavební řád, plánovací postup, regionální (oblastní) plánování, plánování velkých územních celků (zemské plánování)]

Právo životního prostředí

(ochrana před imisemi, ochrana přírody, odstraňování odpadů, ochrana ovzduší před znečištěním, vodoprávní předpisy)

Právo veřejné služby a personální práce

(veřejnoprávní služební poměry, práva a povinnosti úředníků, povinná péče, zabezpečení úředníků mimo činnou službu, pořad práva, soudcovské právo, právní předpisy upravující práva a povinnosti vojáků, právní předpisy o služebním postupu; práva a povinnosti zaměstnanců ve veřejné službě, pracovní a tarifní právo, tarifní autonomie, boj zaměstnanců za lepší pracovní podmínky; Spolek, spolkové země a územní samosprávné celky jakožto zaměstnavatelé; personální práce, personální řízení, vedení pracovníků, rozmístění zaměstnanců, hodnocení pracovníků, personální rozvoj, podpora personálu, genderová problematika, spoluúčast zaměstnanců, zastoupení zaměstnanců ve veřejné správě)

Sociální právo (základní pojmy)

(sociální stát, sociální zákony, sociální zákoník, zákonné systémy sociálního zabezpečení, soukromá péče, nemocenské pojištění, pojištění pro případ potřeby ošetřování, úrazové pojištění, pojištění pro případ nezaměstnanosti, důchodové pojištění, péče o mládež, sociální pomoc, sociální pomoc k obživě, sociální pomoc ve zvláštních situacích, sloučení sociální pomoci a pomoci v nezaměstnanosti, pojištění pro případ nezaměstnanosti, podpora v nezaměstnanosti, Hartzovy reformy, podpora vzdělávání, zabezpečení obětí války, sociální soudnictví, zvláštní zákon o sociálním pojištění, zákon o zvlášť těžce zdravotně postižených osobách, příspěvek na nájemné, integrace cizinců)

Silniční a dopravní právo

(zákon o silničním provozu, podmínky provozu silničních vozidel na pozemních komunikacích, pravidla silničního provozu, osobní a nákladní doprava, železniční doprava)

8. Správní řád soudní

(organizace soudů; řízení, právní prostředky a obnova řízení; náklady a výkon rozhodnutí)

9. Kultura a vzdělávání

(vzdělávací soustava, vzdělávací politika, školství, duální systém, vzdělávání a další vzdělávání, rekvalifikace, vzdělávání dospělých; podpora kultury, památková péče; výzkum)

10. Reforma a modernizace veřejné správy (VS)

(modernizace a další rozvoj spolkové (státní), zemské a obecní správy; správní a územní reforma; eGovernment)

Großes deutsch-tschechisches Fachwörterbuch für die Öffentliche Verwaltung

Grobstruktur

1. Allgemeine Rechtsbegriffe

(Bedeutung des Rechts. Bestandteile des Rechts. Rechtsquellen. Rechtsetzung. Rechtsweg. Grundbegriffe der Staats- und Verwaltungslehre. Behörden- und Amtsbezeichnungen.)

2. Formen und Grundsätze des Regierungs- und Verwaltungshandelns

(Aufbau- und Ablauforganisation. Kommunikations- und Entscheidungsstrukturen. Kontrollen des Verwaltungshandelns. Verwaltungsstile.)

3. Begriffe des Verwaltungsalltags- und der Verwaltungskultur

(Umgangssprachliche Begriffe der Arbeitsweise und Bürokratie. Begriffe informellen Verwaltungshandelns und ungeschriebener Normen. Korruption.)

4. Staats- und Verfassungsrecht

(Öffentliche Aufgaben. Grundbegriffe der Finanzwirtschaft. Der öffentliche Sektor. Nationales Verfassungsrecht. Grundzüge des Europarechts. Europäische Union. Föderalismus. Politikverflechtung zwischen EU, Bund, Länder, Kommunen.)

5. Bürgerliches Recht (Grundstruktur)

(Allgemeiner Teil. Schuldrecht. Sachenrecht.)

6. Allgemeines Verwaltungsrecht

(Grundlagen des Verwaltungsrechts. Grundbegriffe des Verwaltungsrechts. Das Verwaltungshandeln. Der Verwaltungsakt. Die übrigen Handlungsformen, Verwaltungsverfahren und Verwaltungsvollstreckung. Die mittelbare und unmittelbare Staatsverwaltung. Die Verwaltungsorganisation.)

7. Besonderes Verwaltungsrecht

Kommunalrecht – Kommunale Selbstverwaltung – Kommunale Finanzwirtschaft

(Zuständigkeiten. Wirkungskreise. Organe der Gemeinden/Kreise. Kompetenzverteilung. Satzungsrecht. Aufsicht. Haushaltssatzung. Haushaltsplan. Verwaltungshaushalt und Vermögenshaushalt. Rechnungsprüfung. Finanzausgleich. Steuern und Abgaben. Kassenwesen. Eigenbetriebe.)

Polizei und Ordnungsrecht

(Öffentliche Sicherheit und Ordnung. Ordnungsbehörden. Prävention. Gefahrenabwehr. Sonderordnungsbehörden. Polizeirecht. Ausländerrecht.)

Wirtschaftsverwaltungsrecht

(Recht und Ordnung der Wirtschaft. Wirtschaftsrecht und Wirtschaftspolitik. Wirtschaftsstatistik. Staat und Wirtschaft. Das europäische Wirtschaftsrecht. Wirtschaftsverwaltung Bund/Länder. Gewerberecht.)

Bau- und Planungsrecht

(Öffentliches Baurecht. Bauplanung. Bauleitplanung. Erschließung. Bauordnung. Planungsverfahren. Regional- und Landesplanung.)

Umweltschutzrecht

(Immissionsschutz. Naturschutz. Abfallbeseitigung. Luftreinhaltung. Wasserrecht.)

Das Recht des öffentlichen Dienstes und Personalwesen

(Die öffentlich-rechtlichen Dienstverhältnisse. Die Rechte und Pflichten der Beamten. Fürsorgepflicht. Beamtenversorgung. Rechtsweg. Recht der Richter. Recht der Soldaten. Laufbahnrecht. Die Rechte und Pflichten der Angestellten im öffentlichen Dienst. Die Arbeits- und Tarifrecht. Tarifautonomie. Arbeitskampf. Der Bund, die Länder und die Kommunen als Arbeitgeber. Personalwesen, -wirtschaft, -führung, -einsatz, -beurteilung, -entwicklung, -förderung. Genderfragen. Mitarbeiterbeteiligung. Personalvertretung.)

Sozialrecht (Grundbegriffe)

(Sozialstaat. Sozialgesetze. Sozialgesetzbuch. Gesetzliche soziale Sicherungssysteme. Private Vorsorge. Krankenversicherung. Pflegeversicherung. Unfallversicherung. Arbeitslosenversicherung. Rentenversicherung. Jugendhilfe. Sozialhilfe. Hilfe zum Lebensunterhalt. Hilfe in besonderen Lebenslagen. Zusammenführung von Sozialhilfe und Arbeitslosenhilfe. Arbeitslosengeld. Hartzreform. Ausbildungsförderung. Kriegsoferversorgung. Sozialgerichtsbarkeit. Sondergesetz zur sozialen Sicherung. Schwerbehindertengesetz. Wohngeld. Integration von Ausländer.)

Straßen- und Verkehrsrecht

(Straßenverkehrsgesetz. Straßenverkehrszulassungsordnung. Straßenverkehrsordnung. Personen- und Güterbeförderung. Schienenverkehr.)

8. Verwaltungsgerichtsordnung

(Gerichtsverfassung. Verfahren. Rechtsmittel und Wiederaufnahme des Verfahrens. Kosten und Vollstreckung.)

9. Kultur und Bildungswesen

(Bildungssystem. Bildungspolitik. Schulwesen. Duales System. Ausbildung. Fortbildung. Umschulung. Erwachsenenbildung. Kulturförderung. Denkmalschutz. Forschung.)

10. Reform und Modernisierung der Öffentlichen Verwaltung

(Modernisierung und Weiterentwicklung der Bundes-, Landes- und Kommunalverwaltung. Verwaltungs- und Gebietsreform. Formen der Bürgerbeteiligung. E-Government.)